

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-287

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Alkunen, Pirjo			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Urheilun neuvottelukunta : Urheilun eheyttäminen ja urheilu- ja liikuntakulttuurin murros 1960- ja 1970-lukujen vaihteessa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-04-19	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 58
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Varsinaisena tutkimuskohteena on ollut urheilun eheytyt ja erityisesti Urheilun neuvottelukunta (UNK), joka perustettiin viiden urheilun keskusjärjestön (SVUL, TUL, TUK, CIF ja SPL) toimesta vuonna 1971. Sen tavoitteena oli uudistaa urheilun järjestöorganisaatiota joko valtakunnanliiton tai jonkin muun mallin kautta. Puheenjohtaja Paavo Seppänen jätti järjestöille kaksi sopimusesitystä, mutta molemmat hylättiin, lähinnä TUL:n taholta. Täysin epäonnistunut UNK:sta ei kuitenkaan tullut, sillä sen tekemät selvitykset ja tutkimukset tarjosivat paljon uutta tietoa suomalaisesta urheilu- ja liikuntakulttuurista.</p> <p>UNK:n perustamisen taustalla oli 1960-luvulla alkanut suomalaisen yhteiskunnan rakennemuutos, joka vaikutti myös urheilun alalla. Perinteisen huippu-urheilun rinnalle nousi vapaa-ajan lisääntymisen myötä ihmisten omatoimisesti, järjestöjen ulkopuolella harrastama kuntoliikunta. Seurauksena tästä myös julkisen sektorin panos urheilu- ja liikuntaedellytysten luomisessa välttämättä lisääntyi. Tätä taustaa vasten UNK erosi kaikista aiemmista eheytyt-yrityksistä, koska sen toiminta- ja viitekehys oli selvästi laajempi. Tämä muodostuikin UNK:n suurimmaksi puutteeksi: ympäröivä yhteiskunta oli jo uudenlainen, mutta keskusjärjestöt edustajineen olivat vielä kiinni vanhoissa asenteissa ja ajattelumalleissa.</p> <p>UNK:n toiminnan selvittämisen ohella tutkimuksessa on paneuduttu Urho Kekkosen ja UNK:n yhteyksiin. Syksyllä 1971 Kekkonen piti Jyväskylässä ns. Sporttipuheen, missä hän kritisoi voimakkaasti urheilun keskusjärjestöjen vanhoillisuutta. Puhe voidaan osin nähdä viestinä myös UNK:n suuntaan. Sporttipuhetta lukuunottamatta Kekkonen näyttää pysytelleen täysin syrjässä UNK:n toiminnasta, mikä on yllättävää ottaen huomioon Kekkosen intohimoiden suhteen urheiluun ja toisaalta hänen kursailemattoman vallankäyttötapaansa.</p> <p>Tärkeimpiä lähteitä ovat olleet UNK:n sekä valtion liikuntahallinnon elinten tuottama materiaali, esim. kokouspöytäkirjat ja erilaiset mietinnöt ja esitykset. Sanomalehdistä tärkeimmiksi nousevat Suomen Urheilulehti ja TUL-lehti. Kirjallisuuden osalta hyvä urheiluhistoriallinen perusteos on ollut Seppo Hentilän kolmiosainen Suomen työläisurheilun historia.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords urheilun eheyttäminen Urheilun neuvottelukunta Paavo Seppänen urheilun keskusjärjestöt SVUL TUL Kekkonen sporttipuhe			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			